

tíðindablaðið
sosialurinTelefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmøga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtakstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981**oddagrein****Marknaðir
eystanfyri**

FRÍGGJADAGIN fer ATli Dam, lögmaður og fiskimálaráðharrin til Sovjetsamveldið í almenna vitjan. Tað er sovjetisk fiskimálaráðharrin, sum hevur boðið føroyska fiskimálaráðharrinum við frú at vitja pláss í Sovjetsamveldinum, sum hava okkurt samband við fiskivinnu og fiskiðnað.

LÍTIÐ er at ivast í, at slíkar vitjanir kunnu vera til felags gagn fyri bæði londini. Vit hava longu í dag tætt samstarv við hesa einu av heimsins størstu tjóðum. Spurningurin er nú um ikki møguleiki er at víðka hetta samstarvið, nú vit eru varug við boykotthóttanir av føroyskum vörum í eitt nú EEC-londum. Tað er altíð best at hava nógv marknaðir at halda seg til, um ein ella fleiri av teimum bráðliga »kíkja«. Eitt nú um álvara verður gjørt av at boykotta føroyskar fiskavørur, orsakað av grundauppøsingini.

FØROYSKAR fiskavørur verða seldar til nógv lond, men vit eiga alla tíðina at leita eftir nýggjum marknaðum, og vit eiga ikki bert at fara har stytst og lættast er, men eisini longur burtur, har vit kanska ikki roknaðu við nøkrum møguleikum.

VISSULIGA eiga vit at venda eyguni móti eysturlondum — eitt nú Sovjetsamveldinum og Japan og her royna at selja okkara fiskavørur. Vit eru rættiliga nýggir á japanska marknaðinum, og tað vit hava selt til teirra, hava vit fingið sera góðan pris fyri. Nú kunnu vit spyrja, hví vit ikki fyrilangi tíð síðani hava leitað upp henda stóra japanska marknaðin.

Einki er at ivast í, at her áttu vit at verið komnir við fyrri nógvum árum síðani. Men betri seint enn ongantið.

TAÐ sama kundu vit sagt um Sovjetsamveldið. Her finst uttan iva ein marknaður fyri føroyskum fiskavörum eisini. Russar eru annars sera frammaliga á fiskivinnuøkinum og ikki minst hvat svartkjafaveiðu og -viðgerð viðvikur. Her hava vit helst eisini okkurt at læra og samvinna um, nú teir fiska ein stóran part av svartkjafinum í okkara sjógvi.

TAÐ er at vóna, at okkara fiskimálaráðharrin kemur heimaftur úr Sovjetsamveldinum við onkrum konkretum ella onkrum, sum kann vera spír til eitt samstarvið eisini á fiskasøluøkinum. Og spyrst okkurt burtur úr hesi ferð hansara, so var tað kanska ikki nakað vánaligt hugskot, at hann eina aðru ferð legði leiðina til Japans, har vit uttan iva eiga stórar møguleikar. Vit skulu eisini minna á, at japanesarar eru sera sinnaðir at fáa størri samstarv í lag við føroyingar. Teir hava m. a. biðið um loyvi at royna við einum fiskiskipi í okkara farvatni, og tá skulu vit afturfyrir fáa teknologiska vitan o. a. Vit meta, at lögmaður eigur at umhugsa slíkt tilboð. Vit eiga so vissuliga ikki at bera ótta fyrir positivum avbjóðingum og vónandi kann eitt ótt samstarv millum Føroyar og tey bæði stórveldini Sovjetsamveldið og Japan metast sum ein positiv avbjóðing.

jamú

Til Lassa Klein:

Set vegarbeiðið í gongd**Vegarbeiðið millum Vág og Lopra má byrja aftur beinanvegin**

Vit minnst, hvussu gongdin var við vegagerðini í Langadølum. Tá steðgað bleiv í desember mánað seinasta ár, varð roknað við, at byrjast skuldi aftur fyrst í januar. Men tá ið menn skuldu mæta aftur til arbeiðis, fingur teir at vita, at einki skuldi gerast, tí peningurin var nýttur til annað arbeiði.

Síðan hendi ikki meir. Á

seinastu lótingsfíggarlóg bleiv peningurin avsettur til hetta vegastrekið, men higartil arbeiðið ikki byrjað. Sjálvt um vit eru fleiri, sum halda, at hetta ikki var besta loysnin við vegagerðini, so kann tað ikki góðtakast, at tað liggur sum ein ruin. Og menn sum eiga jørð har vita ikki, um teir eru keyptir ella seldir.

Eg fara at heita á Lassa Klein, landsstýrismanntil vegamála, um at bera boðini viðari, so arbeiðið kemur í gongd aftur beinanvegin. Vit skulu helst ikki koma í somu støðu nú sum undir seinasta landsstýri, at pengarnir verða nýttir til annað arbeiði. Tað eru vit tíværra illa roynd av júst har.

Henrik Old

**Kristið diktatur
í Sosialinum?**

Eg fari at takka Høgna av Heiði fyrir frálíku grein hansara í Sosialinum 20. juli, sum — saman við bóklinginum, hann gav út fyrst — hevur birt upp undir eitt tjak um dóm teirra kristnu, sum okur leingi hava havt fyrir neyðini.

Við hesum umboðar Høgna tann stóra partin av Føroya fólki, sum ikki kann loyva sær at siga hugsan sína — av tí, at trúarmonopolið her á landi eisini hevur monopol upp á valdið. Og valdið hevði jú uttan orindrekar várhara mist alla styrki sína (eins og eitt nú Jákup Lindenskov í hesum føri var í vanda fyrir).

Somuleiðis fari eg at takka Jan Müller, blaðstjóri fyrir at hava tikið grein H.H.'s við í Sosialin. Tíverri skal dirvi til at taka talu- og skrivifrælsið í hesum demokratiska landi í álvara. Men tað dirvi hevur hann sýnt.

Men tað var sum at fáa vátan vott at lesa aftursvar Jákup Lindenskova í Sosialinum triggjar dagar seinni.

Hesin maður kallar seg demokratiskan socialist, samstundis sum hann roynir at vinna fasismunnar berufsverbot frama í Føroyum.

— Nei, Jákup, ikki vist eg, at Hitler hevði uppfunnið demokratið; og hvaðani, ein væl lærður maður sum tú hevur hetta, er ilt at meta um.

Hin vegin ljóðar brævitt heldur sum ein 03-stilur í 6. flokki, enn sum skriv hjá einum við nakrari sum helst útbúgvning, so...

Men tað krevur kanska

serligt hugflog at koma til hasa niðurstöðuna hjá tær.

Taka okur vanliga matematiska logikkinn ($1+2=3$), — sum Jákup ivaleyst hevur fingið ein bita av við góða lærdomi sínum — koma okur fram til, at pressufrælsi + ateisma = kommunisma. Nú eru øll eygu vakni, og allir heilar hava skilt: diktatur, Stalin, Sibiria, pinslukjallrar, heilavaskan, morð og brandur.

— Hetta er tað rætta, Jákup. Uppgáva javnaðarrørsunnar er at jagstra kommunistar. Lortspannin megnar tíverri ikki hesa torföru uppgávu einsamøll. Haraftrat er tað bæði sosialt + demokratiskt = sosialdemokratiskt; og demokratisku sosialismuna hevur Adam Smith jú uppfunnið. So hvi ikki...?

Men eru ongir kommunistar at jagstra, kundu okur jú altíð uppfunnið nakrar. — t. d. tá okur finnur upp á at ákæra veljarar Jákupsar fyrir at taka undir við kristilgari indoktrinering av skulabørnum.

Og at indoktrinera og propagandera eru tað jú bara kommunistar, ið duga.

Hin tiltikni Pól F. skrivaði einaferð: »ER soðið ov tunt, koyr missionsbollar í«. — Hetta er sjálvandi ikki í náminum av tí, Jákup ger. Slíkt plagur jú ikki at vera honum fyrir.

— Og soðið er jú nóg gott. Minst fjórða hvørt ár nýtir Jákup skrivi- og talufrælsi sitt: á tingi, í bløðum og útvarpi. Og so sjálvandi eisini, tá okur frekur ateistur snikur seg

inn í Sosialin, og roynir at lumpa reinar og óspiltar javnaðarsálir.

Ein sunnudagsskúlalærari úr Dali skrivir í sama Sosiali sum Jákup eitt mótmæli, ið hevur næstan 100% sama innihald sum Jákupsa. Ongin annar enn hin altvaldandi kann hava lagt teimum somu orð í munni.

Einar tvær reglur vóru tó aftrat hjá hesum umboðsmanni várhara í tí fjarskotna. Har stóð: »Vit kunnu ikki tola slíkt frælsi til at avnokta okkara guds«.

— Hvørji eru »vit«? Og hvør er »okkara« gud?

Eg haldi tað vera ágang uttan máta at trýsta okkum inn undir tykkara gud. Slíkt einsrættan hoyrir einans diktaturum til.

Tú kallar teg demokrat, men krøv tinni minna mest av øllum um ta framferð, okur kenna frá ræðumyndunum úr Sibiria. So skjótt, sum okur gudleysu siggja áskoðan okkara á prenti, skal skrivifrælsið »avmarkast«. Í »okkara blað« skulu bara demokratiska áskoðanir sum tinar fáa innivist.

Annars undrar tað meg, at eitt fólkavalt umboð sum Jákup Lindenskov ikki kennir landsins lógir. Danmarks Riges Grundlov frá 1849, §77, sigur: »Enhver er berettiget til at på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingen sinde på ny indføres.«

Framhald á síðu 14